

Viešųjų pirkimų savaitinis naujienlaiškis

2025 m. liepos 14 – liepos 25 d.
2025 m. 29 – 30 savaitės

Ellex Valiunas

Turinys

1. Savaitės komentaras
2. Teisės aktų pakeitimai
3. Institucijų aktualijos
4. Teismų praktika

Dr. Karolis Kačerauskas

„Ellex Valiunas“ partneris,
Viešųjų pirkimų ir
valstybės pagalbos
praktikos vadovas

[Kontaktai](#)

Savaitės komentaras

Mielieji,

Vasarai persiritus į antrą pusę, kiek sulėtėjo VP orbitos sukimasis – mažiau naujienų iš įstatymo leidėjo ir VPT, taip pat sumažėjo ir teismų išnagrinėtų viešųjų pirkimų ginčų skaičius.

Šįkart pristatome du informacinius pranešimus apie Europos Komisijos veiklą dėl užsienio tiekėjų dalyvavimo – papildomą įrankį, kuris palengvins atitinkamų taisyklių ir ribojimų taikymą, ir informaciją apie Kinijos tiekėjų ribojimo dalyvauti pirkimuose sąlygas.

Taip pat pristatome 3 Lietuvos apeliacinio teismo nutartis, kuriomis iš esmės pakartojamos anksčiau pateiktos teisės aiškinimo taisyklės dėl: kvazisubtiekėjų išviešinimo, pašalinimo pagrindo dėl socialinių mokesčių įsiskolinimo taikymo ir bylos nagrinėjimo prieš tai nutraukus pirkimo procedūras eigos.

Gero skaitymo!

TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI

2025-ųjų metų 29-30 savaitėmis nebuvo priimta viešųjų pirkimų praktikai reikšmingų teisės aktų.

INSTITUCIJŲ AKTUALIJOS

1. **VPT:** [informuoja](#), jog Europos Komisija pristatė naują „Pirkimai pirkėjams“ įrankį, kuriuo pirkimo vykdytojai gali nustatyti, kurie trečiųjų šalių tiekėjai gali dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose Europos Sąjungos valstybėse narėse, atsižvelgiant į Europos Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus (pavyzdžiui, Pasaulio prekybos organizacijos sutartį dėl viešųjų pirkimų ir dvišales prekybos sutartis) bei patikrinti, kurie sektoriniai teisės aktai gali būti taikomi jų sutarčiai. Šį įrankį galite rasti [čia](#).
2. **VPT:** [skelbia](#) papildomą informaciją dėl Europos Komisijos sprendimo riboti Kinijos subjektų dalyvavimą ES medicinos prietaisų viešuosiuose pirkimuose. Europos Komisijai 2025 m. birželio 19 d. priėmus Komisijos įgyvendinimo reglamentą, kuriuo siekiama apriboti Kinijos Liaudies Respublikos ekonominės veiklos vykdytojų bei šios šalies kilmės medicinos reikmenų patekimą į Europos Sąjungos medicinos reikmenų viešųjų pirkimų rinką, Europos Komisija taip pat paskelbė atsakymus į dažniausiai užduodamus klausimus, siekdama padėti perkančiosioms organizacijoms ir tiekėjams tinkamai suprasti ir taikyti šią priemonę praktikoje. Su dažniausiai užduodamais klausimais galima susipažinti [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

1. Lietuvos apeliacinis teismas: *tiekėjui turint pareigą išviešinti ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiasi, tačiau pasiūlyme nenurodžius kvazisubtiekėjo, PO turi teisę atmesti tiekėjo pasiūlymą (UAB „KRS“ v VĮ Valstybinių miškų urėdija), 2025-07-17*

leškovas Pirkime pateikė pasiūlymą ir nurodė, kad, siekdamas atitikti kvalifikacijos reikalavimus, remsis dviejų ūkio subjektų pajėgumais, tarp kurių nenurodė kvazisubtiekėjų (trečiųjų asmenų, kurie laimėjimo atveju būtų įdarbinti pas tiekėją ir būtų jo komandos dalimi). PO, leškovo preliminariai išrinkus Pirkimo laimėtoju ir paprašius pateikti kvalifikaciją pagrindžiančius duomenis, leškovas, be kita ko, pateikė duomenis apie specialistus. PO informavo leškovo, kad jo pasiūlymas atmetamas, kaip neatitinkantis Pirkimo sąlygų reikalavimų, nes leškovas su pasiūlytu specialistu darbo sutartį pasirašė jau po pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. leškovo vertinimu, jis neprivalėjo išviešinti kvazisubtiekėjo, nes šis subjektas būtų įdarbintas, nepriklausomai nuo Pirkimo laimėtojo ir ši aplinkybė PO buvo žinoma, be to, teisinis ryšys su šiuo subjektu susiklostė dar prieš pateikiant pasiūlymą.

Lietuvos apeliacinis (Teismas), palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, leškovo leškinį atmetė.

Pirma, Teismas nurodė, kad Pirkimo sąlygos aiškiai ir nedviprasmiškai nustatė, jog, jeigu tiekėjas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais, šie subjektai ir teisinis ryšys su jais (esamo ar būsimos darbo santykiai) turi būti išviešinti pasiūlyme, pateikiant konkurencinius dokumentus. Atsižvelgiant į tai, PO neturėjo pareigos kreiptis į leškovo dėl pasiūlymo paaiškinimo. Nagrinėjamo atveju leškovo pasitelktas specialistas atitiko kvazisubtiekėjui keliamus reikalavimus (nebuvo įdarbintas iki pasiūlymo pateikimo), todėl leškovas pasiūlyme turėjo jį išviešinti ir kartu su pasiūlymu pateikti ketinimo įdarbinti protokolą. Atitinkamai leškovui to nepadarius, PO pagrįstai atmetė leškovo pasiūlymą, nes ji neturėjo pareigos nustatyti teisinio ryšio tarp leškovo ir kvazisubtiekėjo.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas pažymėjo, kad leškovas nepateikė objektyvių duomenų, kurie patvirtintų, kad pasiūlymo pateikimo dieną specialistas buvo įdarbintas, priešingai, leškovo veiksmai darbo sutartį sudarant mėnesį po pasiūlymo pateikimo termino pabaigos, leidžia daryti išvadą, jog darbo sutartis buvo sudaryta siekiant leškovui palankaus PO sprendimo sudarant pasiūlymų eilę, tačiau tokie leškovo veiksmai yra nesąžiningi kitų tiekėjų, pateikusių pasiūlymus Pirkime, atžvilgiu.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

2. Lietuvos apeliacinis teismas: *dėl tiekėjų pašalinimo pagrindo, susijusio su socialinių mokesčių mokėjimu, specifikos tiekėjo pareiga nebūti įsiskolinusiam tikrinama paskutinę pasiūlymo pateikimo dieną ir prieš sudarant sutartį (UAB „Biržų giria“ v. VĮ Valstybinių miškų urėdija) 2025-07-17*

PO informavus apie Pirkimo rezultatus, ieškovas nustatė, kad PO nepagrįstai ir neteisėtai iš Pirkimo atitinkamų dalių nepašalino tiekėjų, kurie Pirkimo metu turėjo socialinių mokesčių įsiskolinimų. Dėl tokio PO sprendimo ieškovas kreipėsi į teismą, nurodydamas, kad tiekėjų neatitiktis aptariamam pašalinimo pagrindui turėjo būti vertinama visos Pirkimo procedūros metu, o ne tik pateikiant pasiūlymus.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas), palikdamas nepakeistą pirmosios instancijos teismo sprendimą, ieškovo ieškinį atmetė.

Pirma, Teismas nesutiko su ieškovo pozicija, kad nagrinėjamu atveju aktuali nuostata, kad per visą Pirkimo procedūrą tiekėjai turi neprarasti savo deklaruotos kvalifikacijos. Teismų praktikoje periodinių socialinių mokesčių įmokų įsiskolinimo kaita vertinama kitaip nei profesinis pajėgumas, t. y. trumpalaikis įsiskolinimas, susidaręs po tos dienos, kai turėjo būti sumokėta periodinė įmoka, negali paneigti dalyvio kompetencijos ir kvalifikacijos. Priešingai nei tam tikro kvalifikacinio pajėgumo įgijimo atveju, tiekėjo padėtis dėl įsipareigojimų, susijusių su socialinio draudimo įmokų mokėjimu, gali nuolat (periodiškai) kisti dėl atsinaujinančios jo pareigos vykdyti mokestinę prievolę, todėl tokių įsipareigojimų vykdymo fiksavimas pasiūlymo pateikimo momentu neturi tokio tikslo, kurio siekiama tiekėjų kvalifikacijos vertinimo atveju.

TEISMŲ PRAKTIKA

Antra, Teismas, vadovaudamasis VPT metodine medžiaga dėl VPĮ 46 str. 3 d. 3 p. taikymo, nurodė, kad tiekėjų (ne)atitiktis šiam pašalinimo pagrindui vertinama dviejų momentų atžvilgiu – paskutinę pasiūlymų pateikimo dieną ir prieš sudarant sutartį. Teismas pažymėjo, kad tiek paskutinę pasiūlymų pateikimo dieną, tiek prieš sudarant sutartį Tretieji asmenys buvo pateikę įrodymus, atitinkančius Pirkimo sąlygas, apie neatitiktį šiam pašalinimo pagrindui, o PO savarankiškai patikrino šią aplinkybę. Juolab VPĮ neįtvirtintas terminas (momentas), kurio atžvilgiu vertinama tiekėjo padėtis šiam pašalinimo pagrindui, tai nustatoma pirkimo sąlygose.

Teismas padarė išvadą, kad viešojo pirkimo sąlygose nesant nuostatų, reikalaujančių tiekėjus pateikti duomenis dėl neatitikties pašalinimo pagrindams bei PO vertinti atitinkamų pašalinimo pagrindų buvimą / nebuvimą kiekvieną viešojo pirkimo procedūros vykdymo dieną, duomenų pateikimo (patikrinimo) momentas atitiks PO reikalaujamos sąlygos atitikties laikotarpį (kompetentingos institucijos išduodamos pažymos maksimalaus galiojimo terminą).

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

TEISMŲ PRAKTIKA

3. Lietuvos apeliacinis teismas: *įsiteisėjusiu teismo sprendimu nutraukus pirkimą, nėra pagrindo bylos nagrinėti iš esmės vien dėl to, kad panašaus pobūdžio ginčai kyla ar gali kilti ir kituose pirkimuose (UAB „Nest Baltija“ v AB „Panevėžio energija“), 2025-07-17*

Nagrinėjant Bylą, kurioje ieškovas reikalavo panaikinti PO sprendimą dėl Trečiojo asmens pripažinimo Pirkimo laimėtoju, paaiškėjo, kad kitu įsiteisėjusiu teismo sprendimu tas pats Pirkimas dėl sąlygų neaiškumo yra nutrauktas. Dalyvaujantys byloje asmenys prašė, nepaisant to, kad Pirkimas ankstesniame procese yra nutrauktas, nagrinėjamoje byloje priimti sprendimą dėl ginčo esmės tam, jog būtų užkirstas kelias panašaus pobūdžio ginčams kilti ateityje.

Lietuvos apeliacinis teismas (Teismas), panaikindamas pirmosios instancijos teismo sprendimą, civilinę bylą nutraukė.

Pirma, Teismas nurodė, kad nutraukus Pirkimą, PO priimti sprendimai netenka teisinės galios. Dėl to teismo sprendimas nagrinėjamoje byloje jos šalims nesukels materialųjų teisinių padarinių. Vadovaujantis tuo, nagrinėjama byla turi būti nutraukta CPK 293 str. 1 p. pagrindu. Atitinkamai, nėra pagrindo nagrinėti bylą iš esmės ir pasisakyti dėl pirkimo sąlygų aiškinimo bei PO veiksmų teisėtumo vien dėl to, kad panašaus pobūdžio ginčai kyla ar gali kilti ir kituose viešuosiuose pirkimuose.

Antra, Teismo paskirtis – išspręsti konkretų šalių ginčą ir priimti teismo sprendimą, kuris sukels teisinius padarinius individualaus teisinio santykio šalims. Jeigu nelieka konkrečioje byloje kilusio ginčo objekto, teismas neturi teisinio pagrindo priimti sprendimą dėl ginčo, kurio neliko, negali teikti išaiškinimų ateityje galintiems kilti panašaus ar analogiško pobūdžio ginčams, nes tai neatitiktų teismo, kaip konkrečius ginčus sprendžiančio subjekto paskirties.

Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skaitykite [čia](#).

Baltic circle of legal excellence

Patikimos rekomendacijos visais viešųjų
pirkimų proceso klausimais.

[Susipažinkite su komanda](#)

Plačiau apie „Ellex Valiunas“ - ellex.legal/lt/

